



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argentelie Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

IV. De irregularitatibus seu de vitiis, ob quæ clericum fieri prohibetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67899)

quemad-
modum
multi cle-
rici sunt
sine offi-
cio.

focomiorum præfecti, custodes, thesaurarii fa-
brica: horum enim omnium officia sunt Ec-
clesiastica. E contrario postremis temporibus
magnus semper fuit numerus clericorum abs-
que officio. Interim clericorum loco haben-
tur ii quoque, qui tonsuram passi sunt, habi-
tumque sumserunt Ecclesiasticum, parati ad
recipiendos ordines vel officia, quibus fungen-
dis idonei viderentur. Hi itaque sunt, ex usu
Ecclesiæ Romanæ præsentis, cleri *gradus*: *cleri-
ci simplices*, qui *tonsuram* acceperunt; clerici,
qui sunt *intra quatuor minores ordines*, veluti
ostiarii, exorcistæ, lectores, acoluthi; qui sunt
in sacris, seu ex ordine consecratorum, veluti
subdiaconi, diaconi, presbyteri; denique *epi-
scopus*, penes quem est sacerdotii ac ministerii,
cujus reliqui partem habent, universum
pondus & momentum.



C A P. I V.

DE IRREGULARITATIBUS, SEU
DE VITIIS, OB QUAE CLERICUM
FIERI PROHIBETUR.

I.

Ordo ele-
ctionum
clericorum

NEMO ausu proprio Ecclesiæ ministerio se
ingerat, sed unusquisque a Deo appel-
landus est^r. Divina vocatio dignoscitur *judi-
cio Episcopi & totius Ecclesiæ suffragio*. In pri-
mitiva sane Ecclesia non nisi homines specta-
tissimæ probitatis, populo sæpe flagitante, &
numquam non consentiente, ordinabantur, in-

viti nonnunquam ad sacrum ministerium pertracti ².

- 1) *Hebr. V. 4.* 2) *Cypr. ep. 33. 34. 35.*

II. ATQUE in dijudicanda probitate exactissime observabantur regulæ Paullinæ de non imponendis cuiquam intempestive manibus; de non admittendis neophytis, ne fastu inflentur; de explorandis diaconis, antequam ad ministerium admitterentur ¹.

ad regulas adstrictus,

- 1) *1. Tim. III. 6. Can. Nic. 2. dist. 48. 1. Tim. III. 20.*

III. PRESBYTERI non eligebantur nisi e diaconis, nec diaconi nisi ex lectoribus, acoluthis vel aliis minoribus ordinibus, ut longo usu mores cujusque dexteritasque explorari possent ¹. Denique statutum fuit, ut singuli per singulos gradus adscenderent, nec presbyter admitteretur, nisi qui fuisset diaconus; nec diaconus, qui non subdiaconus, & sic porro usque ad primam tonsuram: atque in unoquoque gradu per certum temporis spatium subsistendum fuit, quod *interstitium* vocant.

e minoribus majorum,

- 1) *Dist. 77. c. 3. ex ep. 1. Siric. ad Himer. Tarrac. c. 9.*

IV. CLERICI e laicorum sanctissimis sunt legendi. Quapropter canones a clericatu repellunt, qui quacumque macula laborant. Ipse Apostolus Episcopos & diaconos vult esse innoxios integræque existimationis etiam inter fideles ¹. Hinc rejiciuntur, qui post baptismum in crimen quodlibet, veluti hæreseos, apostasiæ, homicidii, adulterii, inciderunt, et-

& minorum e laicis sanctissimis.

Vicia animi.

iamsi poenituerunt, Ecclesiæque fuerint reconciliati: eo quod horum scelerum memoria permanet, &, qui ea commiserunt, infirmiores iis videntur, qui sunt integri vita scelerisque puri. Is fuit veteris disciplinæ rigor, ut qui poenitentiam Ecclesiasticam subiissent, ordinari numquam possent².

1) 1. Tim. III. 2. 7. 10. Tit. I. 6. 7. Can. Nic. 9. dist. 25. c. 6.

2) Dist. 50. c. 55. ex Conc. Carthag. 4. c. 68.

& mentis,

V. IRREGULARES porro censentur, qui hominem vel casu, vel involuntarii occidissent; qui militassent etiam in bello iusto; qui hominem, licet capitis damnatum, iudicio, consilio, accusatione vel manu, morti tradidissent¹. Ut ut enim hoc crimine careat, Ecclesiæ tamen, quæ abhorret a sanguine, mansuetudini repugnat. Porro bigami², qui secundas nuptias contraxere, vel viduam duxere, vel generatim qui non virginem sibi conjunxere. His enim connubiis quædam incontinentiæ ac infirmitatis macula hæerere videbatur.

1) Dist. 50. c. 8. ex Marin. Bracar. c. 26. 2) Dist. 26.

elvilis,

VI. AB ordinibus præterea repelluntur Clinici, h. e. qui, dum ægroti lecto decumbunt, baptizati sunt¹; quod primis sæculis sæpe contigit, ubi multi, ut impune peccare possent, non nisi paullo ante vitæ finem baptizari voluerint, quorum fides probitasque merito suspecta. Qui ære alieno obruti, qui siue publicam rem siue privatam gessissent, repudiantur². Nam Deo servire volentes, mo-

nente Paulo, rerum humanarum cura intacti sunt³. Scientiarum ignari pro ordinum diversitate vel admittuntur, vel repudiantur. In-
trantibus clericatum sufficit legere posse & scribere. Lectorem decet, quæ legit, intelligere. Presbyter ad docendum idoneus esto. Atque hæc sunt animi morumque vitia, quæ irregulares reddunt.

1) *Concil. Neocæsar. c. 12. dist. 57.*

2) *Dist. 54. c. 3. ex concil. Carthag. I. c. 8.*

3) *2. Tim. II. 3. dist. 38. c. 4. ex conc. Later. IV. c. 27.*

VII. SUNT etiam vitia corporis & ^{corporis} originis¹. In his non ea indicamus, quæ veteri Testamento notantur², quæve constat fuisse typos rerum futurarum; sed hæc solum, per quæ functiones ecclesiasticæ obiri nequeunt, quæve hominem tam difformem reddunt, ut sufflaminetur reverentia, veluti, si qui muti, surdi, cæci³. Eunuchi, qui virilia sibimet amputarunt, prohibentur; qui nolentes ac sine culpa, admittuntur⁴. Tanto enim primi Christiani fervore ferebantur in morum puritatem, ut nonnunquam extra nimium & parum peccarent. Huc porro pertinent epileptici, dementes, energameni. Qui enim his morbis semel laboravit, per omnem vitam redditur inhabilis ad ministerium⁵.

1) *Dist. 55. c. 13.* 2) *Levit. XXI. 17.* 3) *Can. Apost. 78.*

4) *Can. Nicæn. I. 5) c. 3. 4. D. 33. conc. Aurel. 3. c. 6.*

VIII. IRREGULARES sunt extra ma- ^{originis} trimonium geniti, quorum, utut innoxiorum, vel solus adspectus refricat memoriam crimi-

nis, quo nati ¹. Item servi ², ne domini re sua priventur. Unde etiamnum *servi manus mortua*, qui vocantur in Francia, & supersunt in nonnullis provinciis, nisi consentiente domino, ordinari nequeunt: nec monachi, sine consensu superioris ³. Item, qui infra ætatem sunt, quam canones ad consequendum quemvis ordinem requirunt.

1) *Dist. 56. Urban. II. in concil. Clarom. c. 11.*

2) *Dist. 54.* 3) *Dist. 58. concil. Agath. c. 27.*

Electi
olim di-
gnissimi;

IX. IN quibus hujusmodi vitium adparet, ii prohibentur ab ordinibus ipsaque prima tonsura. Et tamen eorum, qui nullo defectu laborant, delectus habetur. Apostolus quum ex sanctissimo cœtu Hierosolymitano primi diaconi legendi essent, elegerunt septem viros, populi suffragio adjutos, plenos Spiritu Sancto & sapientia: in quibus Stephanus præsertim plenus fuit fidei, gratiæ, virtutis, mirabiliumque operum patrator ¹. Cyprianus ducentos annos post, qui e suppliciis eluctati essent, eis præmiæ loco lectorum locum dedit, eosque, qui minoribus ordinibus destinati erant, una cum presbyteris instituit ². Basiliius M. neminem fere ad hos ordines admisit, quem non satis explorasset, num contentiosus, maledicus, vino deditus, num juveniles annos bene transegisset ³. Presbyteri & diaconi, cum quibus consuescerent, hæc cuncta retulerunt ad chorepiscopum, qui nutu episcopi eos ministerio admovit. Ex quo vita monastica invaluit, monachi sæpissime ob excellentem vitæ sanctitatem e claustris protracti sunt ad mini-

sterium Ecclesiæ, semperque pueri ad vitam clericalem a teneris educati, adsuefacti, traducti, qui ad unguem formarentur ⁴. Adeo verum est, non obvio cuique demandandum esse divinum ministerium; sed Christianorum perfectissimum quemque diligendum.

1) Act. VI. 3. 2) Cypr. ep. 33. ep. 29. 3) Basil. ep. 181.

4) Conc. Vasense I. c. 1. Tolet. II. c. 1. IV. c. 23. Aquisgran. c. 135.

X. SED pridem ab hac consuetudine recessum est. Fuere enim tempora, quibus episcopi, proborum hominum copia destituti, ne vacua relinquerentur officia, indignos eis præfecere, quorum maxima multitudo persuadere cœpit Christianis, virtutem divinam & sacramentorum valorem neutiquam infringi ministrantis indignitate ¹. Quod licet verum sit, eo tamen non valet, ut non ministros, quantum ejus fieri potest, exoptemus pientissimos. Nam etiamsi per improbitatem non minuatur sacerdotum potestas; minuitur tamen auctoritas, neque, si precandi formulas & cærimonias exceperis, quidquam agere possunt sine probitate & quadam amoris exuberantia.

post etiam indigni,

1) August. II. contra Donat. c. 8. IV. de baptism. c. 2. 3.

XI. INTERIM non diffitendum est, recentioribus temporibus id solum fuisse spectatum ut ordinationes vacarent vitiis extantioribus. Sed & horum superandorum modus excogitatus est, dispensationibus introductis, quarum usus primus fuit in ordinatis, ne nullæ habendæ essent ordinationes dubiæ & jam factæ;

per dispensationes, quæ improbantur.

quippe ex
spuriis
canoni-
bus hau-
sta.

donec traheretur ad *ordinandos*, velut medium ad ministerium perveniendi, vulgatissimusque fieret. Omnium perniciosissima fuit dispensatio circa crimina. Hac præmissa, in Ecclesiam manifesti peccatores obtentu pœnitentiæ recepti, vel restituti sunt. Ratio harum dispensationum in decreto Gratiani sublestis auctoritatibus nititur. Nam prima sumpta est ex decretali Calixti I. epistola, quæ est falsissima ¹. Altera ex Gregorii M. Epistola ad Secundinum, quæ doctis pridem suspecta, quinque aliis hujus viri literis contraria, ac ejus ævi disciplinæ adversatur ². Postrema ex epistola Ilidori Hispalensis, dubiæ itidem fidei ³. Per hanc portam denique ad clericatum pervenerunt scelestissimi homines, qui ne quidem pœnitentiam egerant, beneficiorum adipiscendorum gratia.

- 1) *Dist. 50. c. 14. 16. 18. ep. 54. contra 3. ep. 26. l. 4. ep. 16. 17. l. 6. ep. 39. 7. indict. 1. ep. 25.* 2) *Gregor. I. 7. indict. 2. ep. 16. 17. l. 6. ep. 39. 7. indict. 1. ep. 25.* 3) *Thomass. discipl. 1. part. 2. l. 2. c. 17. n. 9. part. 4. l. 2. c. 24. n. 22.*



CAP. V.

DE PRIMA TONSURA.

I.

Origo
habitus
clericalis,

NUNC ad singulos ordines deveniendum est, monstrandumque, quomodo conferantur, quibusve functionibus instructi sint. Atque ut de *tonsura* primum agamus, sciendum est, primis sæculis clericos a laicis nec capillis, nec vestibus, nec certo habitu fuisse distinctos.